

Slovo k povzbuzení na neděli 13. srpna 2023, na 19. neděli v mezidobí – A
Biblická čtení: 1Král 19,9a.11-13a; Ž 85; Řím 9,1-5; Mt 14,22-33

Milé sestry, milí bratři,

všechna tři biblická čtení dnešní neděle jsou krásná a hodná naší pozornosti...

První z První knihy královské je z kapitol pojednávajících o působení proroka **Eliáše**, největšího ze starozákonních proroků. Rozevívá před námi vyprávění o jeho podivuhodném setkání s Hospodinem na Boží hoře Chorebu: Hospodin k Eliášovi nepřichází a nepromlouvá v prudkém a silném vichru, ani v zemětřesení, ani v ohni, ani v bouři, nýbrž v «šumu jemného vánku».

I tak Hospodin Bůh k člověku někdy **přichází**, i tak se dává poznat, zjevuje se mu; **nenápadně**, podobný jemnému vánku. Neznamená to, že by jindy nepřicházel třeba v ohni, bouři, vichru či nějakém zemětřesení – vždyť i ty patří k biblickým theofaniím, formám a obrazům Božího zjevování se člověku. Ale existuje i **jemné, nenápadné Boží přicházení** jako k Eliášovi. A právě pro takové Boží navštívení musí být lidská duše zvláště vnímavá, otevřená a citlivá.

Je jistě dobré, abychom byli připraveni, že Bůh může zasáhnout do našeho života naprosto jednoznačně a jasně, i třeba nějakou životní **bouří** či **zemětřesením**. Ale je ještě lepší čekat na to, že **jindy**, a možná **častěji** se projevuje velmi **jemně**, nenápadně a že jen nepřesycené a otevřené **srdce** může být schopné jeho příchod vůbec zachytit.

Žádná z forem Božího přicházení k člověku nemůže být absolutizována, jedna nevylučuje druhou, **bouře jednou** nevylučuje **jemný váněk jindy**. Je jen **na Bohu**, jak a kdy k člověku chce přijít, jak a čím se mu prokázat jako Bůh, jak se mu zjevit. **Na nás** je se pokusit **nepropásnout** jeho příchod, čekat na něj, jít za ním na horu snažíce se ochudit svou duši o zbytečné a nadbytečné, aby mohla být obohacena Božím příchodem. Na nás je se pak před Bohem pokorně **sklonit a naslouchat**, co říká, k čemu nás vede a k jakému dobru posílá. Tak jak to učinil prorok **Eliáš**, nejen největší starozákonní prorok, ale i jeden z předobrazů Krista.

Ve druhém čtení pokračujeme v četbě Pavlova **Listu Římanům**. Dostáváme se na začátek pasáže pojednávající o Pavlově vztahu k Izraeli, respektive o vztahu Nového Izraele, církve, k tomu Starému, k synagoze. O tom jsou celé dvě kapitoly.

V dnešních úvodních slovech možná trochu **zarazí** Pavlovo podivuhodné vyznání: «Přál bych si totiž, abych já sám byl proklet, od Krista vzdálen, pro své bratry, s kterými jsem tělesně spřízněn».

To vysloví **ten samý Pavel**, který na jiném místě úplně všechno pokládá za «bezcenný brak» ve srovnání s oním nesmírně cenným poznáním Ježíše Krista, Pavel, který nechce znát nic než Krista ukřižovaného, který byl Kristem tak uchvácen, že by si už tak přál být s ním v nebi. **Nyní** ovšem vyznává, že **z lásky** ke svým bratrům (a sestrám) z Izraelského národa by byl ochoten i **vlastní spásu** – to nejcennější a největší – **obětovat**, jen aby **oni** byli **zachráněni**, pokud by to tím bylo možné.

To je snad **největší, nejparadoxnější** vyznání lidské lásky k druhým lidem, jaké v Novém Zákoně máme: Ochota obětovat vlastní spásu, jen aby někdo jiný byl zachráněn.

Zní to až absurdně, ale možná právě v ochotě obětovat pro druhé vlastní věčnost je **vrchol lásky**. Ostatně z života i některých svatých v dějinách známe něco **podobného**. Byli tací a byly takové, kteří a které to nějak učinili: Dověděli se například o hrozící zkáze nějakého hříšníka a sami svou vlastní spásu Bohu nabídli jako „výměnu“ za spásu dotyčného. A pak **nebe od Boha dostali** také. Konečně něco z toho může prožívat například i trápící se rodič, když hledí na nějak nezdárný způsob svého syna, své dcery. I svou vlastní nebeskou blaženost by za své dítě obětovali, jen kdyby to šlo. A třeba se i někdo takto modlí.

Ve světle dnešního druhého čtení to není špatně, naopak; **svatý Pavel** je toho příkladem. Byl ochoten **obětovat z lásky vše**, a dostal proto také vše: **Boha a nebe**. A možná tím nebe otevřel i mnohým **dalším**.

Ochota obětovat i věčnost má však možná ještě jednu, mnohem subtilnější a mnohem nesnadněji uchopitelnou rovinu: Ochotu pro druhé a jejich záchranu **i mravně riskovat**, připravenost **namočit se**, ušpinit se, třeba i zdánlivě zhřešit, padnout, když by to mohlo přispět k záchraně a věčné spáse druhých. Zní to ještě **absurdněji**, pohybujeme se na velmi tenkém ledě, ale možná tomu tak **trochu někdy** je, **kříž** i toho je snad znamením. Co je a co není hřích, posuzuje nakonec přeci **Bůh**. A závisí to od míry naší opravdové lásky k Bohu a lidem, což je jediná možná **relativizace** (doslova!) hříchu.

V evangelijním čtení pokračujeme v četbě Matoušova sepsání. Dnešní úryvek bezprostředně navazuje na událost rozmnožení chlebů a ryb a nasycení tisíců. A máme před sebou svědectví o dalším Kristově **zázraku**: o Ježíšově a pak i Petrově **kráčení po vodě**. O zázraku, který v sobě skrývá ohromný potenciál duchovního, **alegorického** výkladu.

Naše **víra** v Boha je totiž v mnohém skutečně **podobná kráčení po vodě**. Člověk se vydá za Pánem Ježíšem, vydá se za jeho hlasem, za jeho vábením a jde. Ale chvílemi si ve své víře, na své cestě víry opravdu může připadat, **jakoby kráčel po vodě**, zvláště tehdy, když se ve víře vydá za nějakou náročnou Kristovou výzvou. **Kráčí**, ale je to především Boží síla, **Kristova milost**, sám dar víry, které ho nad vodou **nesou**. Všechny důvody křesťanské víry jsou důležité, ale přesto **určité pouhé kráčení po vodě**, určitá **pochybnost a nejistota** jsou její součástí **také**, a to z řady důvodů.

Proto **za Pánem Ježíšem** – podobně jako svatý Petr – také vždy nějak **kráčíme po vodě**. A proto také – podobně jako svatý Petr – občas (anebo často) začneme **tonout**. Tonout ve svých **pochybnostech, nejasnostech a nejistotách**. Či **hříších**. Příjemné to není, je to i nebezpečné, nese v sobě možnost utonutí, smrti v hlubinách, ale je tomu tak, dovedeme si to představit.

Jediné, co někdy v takových chvílích můžeme udělat udělat, je totéž, co učinil svatý Petr: volat **«Pane, zachraň mne»**. **Volat a ne racionalizovat**, proč je možné a moudré chodit po vodě, proč je dobré a rozumné křesťansky věřit a žít. **Volat** a ne se upínat se k rozumovému odůvodnění křesťanské víry, jinak tak krásnému a velkolepému. **Volat**, modlit se a prosit **«Pane, zachraň mne»** a také **všechny ostatní** a celý svět. Pokorné volání totiž může **otevřít** naši duši, aby i ji sám Pán zachytil a **vzal zase na svou loďku**. A pak zase jednou nechal dál kráčet volně po vodě.

Milé sestry, milí bratři, ať už si z dnešního Božího slova vezmeme povzbuzení, **kolika** mnohými **způsoby** k nám Hospodin **Bůh** může přicházet a promlouvat (první čtení), anebo **Pavův vzor**, jak až veliká a kam až by měla jít dokonalá láska, až k ochotě vlastní spasení ztratit v prospěch druhého (druhé čtení), anebo **alegorii naší víry** jakožto **kráčení po vodě** a povzbuzení, co činit, když začneme tonout (evangelium), **vezměme si k srdci aspoň něco...** Vždyť od toho se Boží slovo čte.